

При изследването на роднинството при ромите обикновено се търси обемът на социално признагите връзки по произход и по брак, при което се открояват няколко лексеми, маркиращи нива на родствена идентификация. Повечето автори използват метода на терминологичната дедукция, тръгвайки от общото понятие за родство към частното. Така, като максимален предел на родството, в зависимост от групата, бива посочвана “нацията” [natsia] или “расата” [rasa], което се приема от циганолозите като аналог на “племе” (Sway 1988: 61; Fraser 1992: 239). Следващото ниво присъства в по-голям брой разработки и, в зависимост от произношението, е регистрирано като “вича” [vitcha] или “вица” [vitsa]. За някои автори именно това е терминът за “племе” (Stoyanovitch 1974: 103), според други понятието обозначава формирование от типа “клан” (Fraser 1992: 239), а според трети това е по-скоро разширената семейна група (Sway 1988: 62). Стоянович счита, че съществува разлика между понятията “вича” и “вица” [vica], съгласно която второто служи за обозначаване на линиджа (Stoyanovitch 1974: 104). На мен самия най-добро ми се струва обобщението, че вичата е когнатна родова група, съставена от няколко фамилии [familiyi], независимо дали е клан или чета⁸ (Kephart 1987: 158). Като ясен белег за това, че вичата е родова група, може да се приеме фактът, че всяка вича си има свой ендоним, свързан най-често с името на реален или митичен предшественик (Stoyanovitch 1974: 103; Fraser 1992: 239). В някои диалекти на субгрупата Ловара този вид родова връзка се обозначава с “цера” [tserha], но в други случаи “цера” [tsera] е денотат за всяка резидентална единица или домакинство в рамките на фамилията⁹ (Fraser 1992: 239). Макар че съществува социална представа за наличието на подобна когнатна връзка, членовете на една вича може никога да не се съберат заедно или да действат като група. По тази причина главното функционално звено в ромската социална организация е “фамилията” [familia]. Фамилията представлява разширено семейство, което, както бе посочено в предходния параграф, често включва съпружеската двойка, невстъпвалите в брак деца, някои от семейните синове и дъщери, техните партньори и деца, както и други различни по близост роднини и приети или осиновени деца. Понеже циганската двойка обикновено има голям брой деца, фамилията често наброява между 30 и 40 члена. Членовете живеят заедно, работят заедно и заедно празнуват празниците си (Kephart 1987: 158; Fraser 1992: 239).

Авторите, акцентиращи върху номадската традиция на ромската култура, разглеждат като основни родови групи циганският “табор”,

⁸ Англ. band

⁹ Транскрипцията на думата, според произношението ѝ в България е “цара”, “църа” или “цера” и, освен палатка, означава покривало за каруца. Понякога с думата се обозначава целият лагер, или керванът от каруци, въпреки че в България по-популярните думи за това са катун, табор и черга.